בְּאֵר הַגּוֹלָה כח:

הֲלָכוֹת תִּשְׁעָה בְּאָב סִימָן תקנא תקנב

ש הַגָּהוֹת מֵימוֹנִי הַחֲדָשׁוֹת וְהָרוֹקֵחַ בְּסִימָן ש״ט מִמִּדְרַשׁ אֵיכָה רַבָּתִי (א כט) וּמִדְּרָשׁ תְּהִלִּים מִזְמוֹר (נ״ח) [צ״א].

עַל פְּדְיוֹן הַבֵּן אוֹמֵר (ק) וְלֹא יַחְמִיץ הַמְּצָוָה. (וְכֵן בְּפֵרוּשׁ (לט) (קא) שֶׁלֹּא יִמְצָא אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב, מֵאֵת לְבָרֵךְ וּלְאָכְלוֹ בֵּין הַמְּצָרִים) (בנימין זאב סימן קס״ג ותשובת מהרי״ל (סי׳ נ)): יח * שׁ צָרִיךְ לְזָהֵר מִשִּׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז עַד תִּשְׁעָה בְּאָב שֶׁלֹּא לֵילֵךְ יְחִידִי (מ) (קב) מֵאַרְבַּע שָׁעוֹת עַד תֵּשַׁע שָׁעוֹת, (מְשׁוּם שֶׁפָּהֶם קָטֵב מְרִירִי שׁוֹלֵט). (קג) וְלֹא (מפ) יַכּוּ הַתַּלְמִידִים בַּיָּמִים הָהֵם:

תקנב דִּינֵי עֶרֶב תִּשְׁעָה בְּאָב. ובו י״ב סְעִיפִים:

א מִשְׁנָה תַּעֲנִית (כ״ז) [כ״ו] (ע״ב) וּכְתָנָא קַמָּא. ב טור וְהַגָּהוֹת אֲשֵׁרִי בְּסוֹף תַּעֲנִית (פ״ד סי׳ לה) בְּשֵׁם אוֹר זָרוֹעַ (ח״ב סי׳ תטו).

א אֶעֶרֶב תִּשְׁעָה בְּאָב (א) לֹא יֹאכַל אָדָם בַּסְּעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת (ב) שְׁאוֹכְלָהּ אַחַר חֲצוֹת (ג) בָּשָׂר, וְלֹא יִשְׁתֶּה יַיִן וְלֹא יֹאכַל שְׁנֵי תַּבְשִׁילִין. הַגָּה: וְאַף מִמַּשְׁקִים אֲחֵרִים (ד) מְמַעֵט בִּשְׁתִיָּתָן מִמַּה שֶּׁרָגִיל לִשְׁתּוֹת (טור ובית יוסף (ד״ס כתב מפי) בשם תוספות (ב. ד״ה ואע״ג) ורוקח (סי׳ ש׳), [*] וְכֵן לֹא יֹאכַל אַחַר סְעוּדָתוֹ צְנוֹן וּמְלִיחַ, דְּבָרִים שֶׁנּוֹהֲגִ בָּהֶם בְּשְׁאָר פְּעָמִים, כְּדֵי שֶׁיִּתְנַהֵג בִּפְרִישׁוּת (מרדכי (סי׳ תרלט)): ב (ה) [ב]אֲפִלּוּ בָּשָׂר מָלוּחַ שֶׁעָבְרוּ עָלָיו יוֹתֵר מִשְּׁנֵי

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

גַּם בְּשַׁבָּת שֶׁחָל שִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז אָסוּר אַף בְּאַגְּרוֹת הָרַמַ״ז (אגרת טו) מַתִּיר בָּזֶה וּכְדִבְרֵי הַמְּגַן אַבְרָהָם (ס״ק מב). וְכָתַב בְּרִבְיֵ יוֹסֵף (סק״ח) יֵשׁ מִי שֶׁכָּתַב דְּאִשָּׁה מְעֻבֶּרֶת מֻתֶּרֶת לֶאֱכֹל פְּרִי חָדָשׁ בִּלְא שֶׁהֶחֱיָנוּ דְּשֶׁמָּא תִּתְאַוֶּה וְיִגְרוֹם נֶזֶק לָהּ וְלַוָּלָד, בְּשֵׁם מֹהֲרַ״י צֶמַח בְּהַגָּהוֹת כָּתַב יָד (פע״ח שער חג השבועות פ״א כוונת ט״ב) כָּתַב (הברכ״י ס״ק יב) שְׁחוֹלָה גַּם כֵּן מֻתָּר אֲפִלּוּ בְּחֹל שֶׁהַפֵּרוֹת פּוֹתְחִין לוֹ תַּאֲוָתוֹ לֶאֱכֹל דְּבָרִים טוֹבִים וּבִמְקוֹם חֹלִי לֹא גָּזְרוּ רַבָּנָן. וְכָתַב בְּרִבְיֵ יוֹסֵף (שם) בְּשֵׁם מֹהֲרַ״י בֶּן נָעִים בְּתִשְׁוּבוֹתֵיהוּ כָּנָסֶת הַגְּדוֹלָה (אור״ח סי׳ לד) וּכְנָסֶת הַגְּדוֹלָה (שם סי׳ לה) הִסְכִּים עִמּוֹ, שֶׁאִם בֵּין הַמְּצָרִים לָקַח פְּרִי חָדָשׁ וּבֵרַךְ עָלָיו בִּרְכַּת הַפֵּרוֹת אֵי יָכוֹל לְבָרֵךְ בִּרְכַּת שֶׁהֶחֱיָנוּ גַּם כֵּן, עַיֵּן שָׁם, וּבִרְבִיֵ יוֹסֵף (שם) דִּקְדֵּק כֵּן גַּם מִסֵּפֶר הַכַּוָּנוֹת דְּכָל שֶׁהוּא צָרִיךְ לָאֲכֹל הַפְּרִי כְּגוֹן הֵיכָא שֶׁבֵּרַךְ בִּרְכַּת הַפְּרִי יְכוֹלָ שֶׁהֶחֱיָנוּ גַּם כֵּן. אַךְ בְּהַגָּהַת מֹהֲרַ״י צֶמַח כָּתַב יָד (שם) כָּתַב, סָפֵק לִי בְּנוֹ שֶׁל הָרַב ז״ל, מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ שְׁמוּאֵל נְעֹרָה רַחֲמָנָא וּפְרָקָהּ, כִּי הוּא זוֹכֵר שֶׁפַּעַם אַחַת הָיוּ חֲכָמֵי הַדּוֹר אוֹכְלִים בְּשֻׁלְחַן אֲבִיו וְהִצְעִירוּ בּוֹ לֶאֱכֹל פְּרִי חָדָשׁ וְאָכַל אוֹתוֹ בִּלְא בְּרָכָה שֶׁהֶחֱיָנוּ, וּקְצָת קָשֶׁה דִּבְסָפֵר [הַכַּוָּנוֹת] מְשַׁמַע לְהֶפֶךְ, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם מֹהֲרַ״י צֶמַח הוּא נִדְפָּס גַּם כֵּן בְּפֵרוּשׁ פִּיּוּט קְאֲרִיץ וְהַמְעַיֵּן יִרְאֶה שֶׁיֵּשׁ לְיַשֵּׁב הַלָּשׁוֹן דְּהָכִי קָאָמַר שֶׁיֵּשׁ לְזָהֵר שֶׁלֹּא יֹאכַל פְּרִי כְּדֵי שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ לְבָרֵךְ שֶׁהֶחֱיָנוּ כו׳, רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאִז נִצְטָרֵךְ מִן הַדִּין לְבָרֵךְ, וְכֵיוָן שֶׁלֹּא יִהְיֶה רַשַּׁאי לְבָרֵךְ יְזָהֵר מִלְּמִנַּע מִלֶּאֱכֹל עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן שָׁם עוֹד (ברכ״י ס״ק יד) בְּשֵׁם מֹהֲרַ״י וּתְשׁוּבַת כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שם), שֶׁמִּי שֶׁאָכַל פְּרִי חָדָשׁ בֵּין הַמְּצָרִים וְלֹא בֵּרַךְ שֶׁהֶחֱיָנוּ שֶׁחָשַׁב דְּאִסּוּר לְבָרֵךְ (וּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם מוֹרֵנוּ הָרַב חַיִּים וִיטַאל, קְשָׁטָא הָכִי הוּא), אִז אַחַר בֵּין הַמְּצָרִים יֹאכַל פְּרִי אַחֵר חָדָשׁ וִיבָרֵךְ עָלָיו שֶׁהֶחֱיָנוּ וִיכַוֵּן לְפָטֵר גַּם אוֹתוֹ פְּרִי עַיֵּן שָׁם:

א [בהג״ה] וְכֵן לֹא יֹאכַל כו׳. וְכָתַב בְּשִׁירֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט סק״ב) שֶׁבְּתְשׁוּבָה אֶסְרְתִּי לֶאֱכֹל אוֹתָן קִשּׁוּאִין שֶׁכּוֹבְשִׁין אוֹתָם בְּמַיִם וּבְמֶלַח אוֹ בְּחֹמֶץ, וְהֶבִיאוּ בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ז), וְעַיֵּן בְּמִחֲזִיק בְּרָכָה (סק״א) שֶׁכְּזֶרַע אֶמֶת (סי׳ עח) כָּתַב שֶׁאֵין לִשְׁתּוֹת קָאוְעַ אוֹ טֵייֶא בַּסְּעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת אִם לֹא בְּמָקוֹם חֹלִי, וּמַחֲזִיק בְּרָכָה כָּתַב שֶׁמְּנַהֵג פְּשׁוּט בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּמִצְרַיִם וְכָל הַגְּלִילוֹת לִשְׁתּוֹת קָאוְעַ אַף הַבְּרִיאִים, וְאַמַּרְתִּי לְלַמֵּד זְכוּת עַל רַבָּנֵן קְדִישֵׁי כו׳, דַּאֲכִילַת שְׁנֵי תַּבְשִׁילִין דַּוְקָא אָסוּר וְלֹא שְׁתִיָּה, וְהָאֲרִיךְ. וְעוֹד, דִּמְשָׁקֶה שְׁחִמֶּמְהוּהוּ אוֹ הִרְתִּיחוּהוּ לֹא מִקְרֵי תַּבְשִׁיל כִּדְמוֹכַח בִּנְדָרִים (דף מ״ט (ע״א)) בְּהָא דְּפָרִיךְ וְהָא מִתְבַּשֵּׁיל נָדַר עַיֵּן שָׁם, וְגַם אֵין בְּקָאוְעוּ מִשּׁוּם שְׁרָרָה וְנִגְוַ דְּמַקָּרוֹב נִתְפַּשֵּׁט בָּעוֹלָם מְאֹד וַאֲפִלּוּ הָעֲנִיִּים רְגִילִים בּוֹ. אֲבָל מַיִם מְבֻשָּׁלִים בְּקֻנָּה וְזֶרַע גֶּד עִם צוֹקֶר שֶׁהוּא תַּעֲנוּג וּמִנְהַג עֲשִׁירִים, לֹא הַתֵּר אֶלָּא לְחֹלִי דְּחָשׁ בְּמֵעָיו. וְעַיֵּן שָׁם בְּשֵׁם זֶרַע אֶמֶת, שֶׁלְּתֵת בֹּסֶר אוֹ חֹמֶץ לְתוֹךְ תַּבְשִׁיל שֶׁאוֹכֵל בַּסְּעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת וַדַּאי שְׁרִי עַיֵּן שָׁם:

בֵּאוּר הַלָּכָה

וּמִכָּל מָקוֹם בָּזֶה יִזָּהֵר לְכַתְּחִלָּה שֶׁיִּהְיֶה קֹדֶם חֲצוֹת וּבְדִיעֲבַד גַּם אַחַר חֲצוֹת שְׁרִי [פְּרִי מְגַדִּים (משׁ״ז ס״ק טז)]. **עוֹד כָּתַב** (א״א ס״ק מה) **לְעִנְיַן חֲצוֹת, שֶׁבְּעֶרֶב שַׁבָּת אַחַר חֲצוֹת אֵין עוֹשִׂין 'חֲצוֹת' וְכָל שֶׁכֵּן בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אָב. עֶרֶב תִּשְׁעָה בְּאָב נָמֵי אֵין עוֹשִׂין 'חֲצוֹת' אַחַר חֲצִי הַיּוֹם:**

יח * צָרִיךְ לְזָהֵר מִשִּׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז. וּלְפִי מַה שֶּׁמְּבֹאָר בְּסִפְסִים קי״א עַמּוּד ב׳, **יוֹתֵר יֵשׁ לְזָהֵר מֵחַד בְּתַמּוּז עַד שֶׁיִּתְסַר** דְּוַדַּאי שְׁכִיחִי [פִּתְחֵי עוֹלָם]:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְלֹא יִלְבַּשׁ הַבֶּגֶד. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאִשָּׁה מְעֻבֶּרֶת מֻתֶּרֶת לֶאֱכֹל פְּרִי בִּלְא שֶׁהֶחֱיָנוּ, דְּשֶׁמָּא תִּתְאַוֶּה וְיִגְרוֹם נֶזֶק לָהּ וְלַוָּלָד. וְכֵן חוֹלֶה גַּם כֵּן מֻתָּר, שֶׁהַפֵּרוֹת פּוֹתְחִין לוֹ תַּאֲוָתוֹ לֶאֱכֹל דְּבָרִים טוֹבִים וּבִמְקוֹם חֹלִי לֹא קַבְּלִנַן עֲלָן: (ק) **וְלֹא יַחְמִיץ הַמְּצָוָה.** אוֹ הַבְּרָכָה, כֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ זְמַנָּהּ. וְאַף עַל גַּב דְּכֶשֶׁרוֹאֶה פְּרִי חָדָשׁ וְאֵינוֹ מְבָרֵךְ שֶׁהֶחֱיָנוּ מַחְמִיץ הַבְּרָכָה, (ק) מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁנָּהֲגוּ לְהַמְתִּין עַד שָׁעָה אֲכִילָה לֹא מִקְרֵי מַחְמִיץ הַמִּצְוָה: (קא) **שֶׁלֹּא יִמְצָא אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב.** וּמֵיָרֵי (קפ) שֶׁלֹּא יָכוֹל לִשְׁמֹר הַפְּרִי עַד שַׁבָּת מִפְּנֵי שֶׁיִּתְקַלְקֵל, כְּגוֹן גְּרְגְּדָנְיוֹת קְטַנּוֹת, דְּאִי לָאו הָכִי יִקְּחֵהוּ בְּחֹל וְיִשְׁמְרֵהוּ עַד שַׁבָּת: **יח** (קב) **מֵאַרְבַּע שָׁעוֹת עַד תֵּשַׁע שָׁעוֹת.** הַיְנוּ (קנ) מִסּוֹף אַרְבַּע עַד סוֹף תֵּשַׁע. וְכֵן יְזָהֲרוּ בְּיָמִים אֵלּוּ שֶׁלֹּא לֵילֵךְ בֵּין חַמָּה לַצֵּל [אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק מג)]: **(קג) וְלֹא יַכּוּ הַתַּלְמִידִים.** מִפְּרָשׁ (קנ) בַּמִּדְרָשׁ (איכ״ר א כט) דַּאֲפִלּוּ בִּרְצוּעָה יֵשׁ לָזָהֵר. וּבְכָנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (פע״ח שער חג השבועות פ״א) כָּתַב שֶׁיִּתְאַבֵּל בַּיָּמִים הָהֵם אַחַר חֲצִי הַיּוֹם וְיִבְכֶּה כְּמוֹ חֲצִי שָׁעָה:

א (א) **לֹא יֹאכַל וְכוּ׳.** כְּדֵי לְהַרְבּוֹת אֲכָל וְלִזְכֹּר חָרְבַּן הַבַּיִת וְיִצְטַעֵר עָלָיו: **(ב) שְׁאוֹכְלָהּ אַחַר חֲצוֹת.** עַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף ט׳: **(ג) בָּשָׂר וְכוּ׳.** הַיְנוּ מִדִּינָא דְּשַׁ״ס, דְּאִלּוּ מִצַּד מִנְהָגָא אָסוּר מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תקנ״א: **(ד) מְמַעֵט.** הַיְנוּ בִּסְעוּדָה מַפְסֶקֶת שֶׁאִם רָגִיל לִשְׁתּוֹת בִּסְעוּדָה אַרְבַּע כּוֹסוֹת יִשְׁתֶּה שֵׁשׁ כּוֹסוֹת. וְאֵין לִשְׁתּוֹת (פ) שֵׁכָר וְאִם הוּא אָדֹם (נ) חֶלֶשׁ שָׁרִי: **ב (ה) אֲפִלּוּ בָּשָׂר מָלוּחַ וְכוּ׳ וְעוֹפוֹת.**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(פ) מִגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק מג): **יח (קנ)** כֵּן מַסִּיק בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק מד): **(קנא)** מִגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק מב): **(קנב)** טַ״ז (ס״ק יח): **א (קנג)** עַיֵּן שָׁם: **(קנד)** טַ״ז (ס״ק מד): **(קנה)** בֵּן אַבְרָהָם (סק״א). **(פ)** מִגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק מג): **(קנו)** בֵּן מַסִּיק בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק מד): **א (קנג)** טַ״ז (ס״ק יח): **(קנד)** בֵּן אַבְרָהָם (סק״א). **(פ)** מִגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק מג): **(קנו)** בֵּן מַסִּיק בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק מד): **א (קנג)** טַ״ז (ס״ק יח): **(קנד)** בֵּן אַבְרָהָם (סק״א). **(פ)** מִגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק מג): **(קנו)** בֵּן מַסִּיק בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק מד): **א (קנג)** טַ״ז (ס״ק יח): **(קנד)** בֵּן אַבְרָהָם (סק״א).

לִשְׁתּוֹת שֵׁכָר אֵין לֶאֱסֹר עָלָיו, וּבְכָנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שכנה״ג הגה״ט סק״א) **מְפַקְפֵּק עָלָיו וְהָאֵלִיָּה רַבָּה** (סק״ו) **מְיַשְּׁבוּ, וְהַכֹּל לְפִי מַה שֶּׁהוּא אָדֹם. וּלְכוֹס שֶׁל בִּרְכַּת הַמָּזוֹן גַּם לְרַשַּׁ״ל שָׁרִי** (אֵלִיָּה רַבָּה (שם) וּפְרִי מְגַדִּים (משׁ״ז ריש הסימן)], **וְהֵינוּ לְהַנּוֹהֲגִין לְבָרֵךְ אַף בֵּיחִידִי עַל כּוֹס,** דְּאִלּוּ לְזִמּוּן בְּלָאו הָכִי אֵין מְזַמְּנִין וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ח׳:

(ז) בְּתְשׁוּבַת רַשַּׁ״ל (סי׳ לא) **מַשְׁמַע דְּהוּא הַדִּין אִם הוּא רָגִיל בְּכָל סְעוּדָה**

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת תִּשְׁעָה בְּאָב סִימָן תקנב

יָמִים וְלַיְלָה אַחַת, וּבְשַׂר עוֹפוֹת (ב) (ו) וְדָגִים, (ז) וְיַיִן מִגּוּתוֹ דְּהֵינוּ שֶׁאֵין לוֹ יוֹתֵר מִשְּׁלֹשָׁה יָמִים, נֶהֱגוּ לֶאֱסֹר: **ג** [ג]אֶפִלּוּ בְּשֶׁל מִין אֶחָד (ג) [ג] (ח) **בִּשְׁתֵּי קְדֵרוֹת מִקְרֵי שְׁנֵי תַּבְשִׁילִין.** * [ד]וְכֵן יֵשׁ לְהַחְמִיר וְלִזָּהֵר (ט) מִשְּׁנֵי מִינִים בְּקִדָּרָה אַחַת, אֶלָּא אִם כֵּן הוּא דָּבָר (י) שֶׁדַּרְכּוֹ בְּכָךְ כָּל הַשָּׁנָה כְּגוֹן אֶפוּנִין (מיני זֵרְעוֹנִין וּכְלַעַ"ז ציצר"י) (ד) * **שְׁנוֹתְנִים עֲלֵיהֶם בְּצָלִים** [ה]**וּבֵיצִים. וְתַבְשִׁיל הַנַּעֲשֶׂה מִדָּבָר שֶׁנֶּאֱכָל כְּמוֹת שֶׁהוּא חַי,** (יא) **מִקְרֵי תַּבְשִׁיל לְעִנְיָן זֶה.** הַגָּה: (יב) וְאֵין חִלּוּק בֵּין צָלִי לִמְבֻשָּׁל לְעִנְיָן זֶה (מרדכי הלכות תשעה באב (סי' תללה)): **ד** [ו]**מֻתָּר לֶאֱכֹל פֵּרוֹת בְּשֶׁהֵם** (ה) **חַיִּים, אֲפִלּוּ כַּמָּה מִינִים:** **ה** [ז]**נוֹהֲגִים לֶאֱכֹל** (ו) **עֲדָשִׁים עִם בֵּיצִים** (יג) **מְבֻשָּׁלִים בְּתוֹכָם,** (יד) **שֶׁהֵם מַאֲכַל אֵבֶלִים.** הַגָּה: וְיֵשׁ נוֹהֲגִים לֶאֱכֹל בֵּיצִים (ז) קָשִׁים, שֶׁהוּא גַּם כֵּן מַאֲכַל אֵבֶלִים (הגהות מיימוני פרק ה' (מנהגי מ"ט)): **ו** [ח]**מִי שֶׁאָפְשָׁר לוֹ, לֹא יֹאכַל בַּסְּעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת אֶלָּא פַּת** (טו) **חַרְבָּה בְּמֶלַח וְקִיתוֹן שֶׁל מַיִם.** הַגָּה: וְיֵשׁ מַחְמִירִים לְטַבֵּל אַחַר אֲכִילָתָן פַּת (טז) בְּאֵפֶר וּלְאָכְלוֹ, עַל שֵׁם "וַיִּגְרַס בָּחָצָץ" וְגוֹ' (מיכה ג טז)): **ז** [ט]**נֶהֱגוּ לֵישֵׁב** (יז) **עַל גַּבֵּי** (ח) [ח] **קַרְקַע בַּסְּעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת.** (יח) (וְאֵין צָרִיךְ לַחֲלֹק מִנְעָלָיו) (הגהות מיימוני (סמ"ק) ורמב"ם פרק ז' ובית יוסף (ד"ה כתבו הגהות מיימון)): **ח** (יט) [י]**יֵשׁ לְזָהֵר שֶׁלֹּא יֵשְׁבוּ** (ט) **שִׁלשָׁה**

ג שֵׁם בְּשֵׁם הֲרִי"ץ גִּיאוּת. ד שֵׁם בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ן (עניין שאילות ישנה אות קנ). ה שֵׁם בְּשֵׁם אֲבִיו הָרֹא"ש (סי' לד). ו שֵׁם. ז בֵּית יוֹסֵף. ח טוּר מַהַ דְּרַבִּי יְהוּדָה בַּר אֶלְעַאי תַּעֲנִית ל' (ע"א). ט שֵׁם בְּשֵׁם אֲבִי הָעֶזְרִי. י שֵׁם בְּשֵׁם אֲבִיו הָרֹא"ש וְהַגָּהוֹת מַיְמוֹנִי (מנהגי ת"ב).

בַּאֵר הֵיטֵב

משֶׁה (סי' תשטו) עַיִן טַ"ז (ריש הסימן) וּבִשְׁאָרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט סק"א): **ב** (ג) **וְדָגִים.** עַיִן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב): **ג** (ג) **בִּשְׁתֵּי.** פֵּרוּשׁ שֶׁאֶחָד עָבָה בְּלֵילְתּוֹ וְאֶחָד בְּלֵילְתּוֹ רַכָּה, אֲבָל אִם שְׁנֵיהֶם בְּשָׁוֶה אֵין קְפִידָא לְכַשֵּׁל בִּשְׁתֵּי קְדֵרוֹת. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג): (ד) **שְׁנוֹתְנִים.** וְאָסוּר לַעֲשׂוֹת לְבִיבוֹת מְמֻלָּאִים בִּגְבִינָה. שַׁבָּלֵי לֶקֶט (סי' רסה) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד): **ד** (ה) **חַיִּים.** וְכֵן גְּבִינָה וְחֶמְאָה מִכַּמָּה מִינִים חַיִּים. כֵּן כָּתַב בְּאֵר הֵיטֵב אֲשֶׁר לְפָנַי: **ה** (ו) **עֲדָשִׁים.** וְדַוְקָא שֶׁדַּרְכּוֹ כָּל הַשָּׁנָה, וּכְטוּר כָּתַב עֲדָשִׁים אוֹ בֵּיצִים וְכֵן כָּתַב הַלְּבוּשׁ (ס"ח): (ז) **קָשִׁים.** וְקָרֵים: **ז** (ח) **קַרְקַע.** וְאַחַר הַסְּעוּדָה מֻתָּר לֵישֵׁב עַל הַכִּסֵּא דְּאֵין אֲבֵלוּת עַד הַלַּיְלָה. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח): **ח** (ט) **שְׁלֹשָׁה.** וְאִם יֶשְׁבוּ שְׁלֹשָׁה, וְכָתַב מַהֲרַ"מ בֶּן חָבִיב בְּתִשְׁוּבָתוֹ כָּתַב יַד דְּשֶׁנֵי תַּבְשִׁילִין שֶׁאָרְסוּ בַּסְּעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת אֵין חִלּוּק בֵּין דָּבָר הַנֶּאֱכָל כְּמוֹת שֶׁהוּא חַי אוֹ לֹא, וְכֵן אֵין חִלּוּק בֵּין צָלִי לְמִבְשָׁל, וְכֵן אֵין חִלּוּק אִם אוֹכְלִין כְּדַרְכָּן תַּבְשִׁיל אוֹ כְּדַרְכָּן הַפֵּרוֹת צְלוּיִים בְּקִנּוּחַ סְעוּדָה, אֶלָּא בְּכָל גַּוְנָא אָסוּר לֶאֱכֹל פֵּרוֹת צְלוּיִים בְּקִנּוּחַ סְעוּדָה בַּסְּעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת, עַיִן שָׁם: **ז** [ח] קַרְקַע. עַיִן בְּאֵר הֵיטֵב. וְכָתַב בְּרִכֵּי יוֹסֵף (סק"ח) בְּשֵׁם מהר"ש שַׂעַר אַרְיֵה, צָרִיךְ לְהַפְסִיק בְּבֶגֶד בֵּינוֹ לְקַרְקַע עַל פִּי הַקַּבָּלָה כִּי אֵין לֵישֵׁב עַל הַקַּרְקַע אֲפִלּוּ עִם בְּגָדָיו אֶלָּא בְּגֶד שֶׁאֵינוֹ מְיֻחָד לְמַלְבּוּשָׁיו, עַיִן

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ג [ג] **בִּשְׁתֵּי.** עַיִן בְּאֵר הֵיטֵב, וְעַיִן בִּרְכֵי יוֹסֵף (סק"ב) שֶׁכָּתַב שֶׁבְּתִשְׁוּבַת כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה חֵלֶק ב' (סי' לו) נָטָה לְאִסּוּר אַף בִּשְׁנֵיהֶם בְּשָׁוֶה וְכָתַב שֶׁכֵּן הִסְכִּימוּ חֲכָמִים שֶׁל יְמֵינוּ, עַיִן שָׁם. וְצָרִיךְ עִיּוּן בְּטַעֲמָא דְּמִלְּתָא, דְּמַה קְּפִידָא בִּכְשׁוּל כֵּיוָן שֶׁבְּאֲכִילָה אֵינוֹ אוֹכֵל רַק תַּבְשִׁיל אֶחָד וּבַתַּלְמוּד לֹא קְפִידָ רַק שֶׁלֹּא יֹאכַל שְׁנֵי תַּבְשִׁילִין, וְצָרִיךְ עִיּוּן בְּגוּף הַתְּשׁוּבָה שָׁם. וְכָתַב עוֹד בִּרְכֵי יוֹסֵף שָׁם בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שם) אִם בְּשֶׁל שְׁנֵי תַּבְשִׁילִין בִּקְדֵרָה אַחַת יָכוֹל רְאוּבֵן לֶאֱכֹל תַּבְשִׁיל אֶחָד וְשִׁמְעוֹן תַּבְשִׁיל אֶחָד, עַיִן שָׁם וְהוּא פָּשׁוּט. וְכָתַב בְּשִׁיּוּרֵי בְּרָכָה (סק"א) בְּשֵׁם קְצִיר תְּשׁוּבַת הָרֹא"ש שֶׁשִּׁבְחָהּ הַתְּנוּפָה כָּתַב יַד (סי' נט), הַדַּג הַמְּתֻקָּן בְּשֶׁמֶן וּבְצָלִים וּדְבַשׁ, הֵכִי חְשׁוּב כְּתַבְשִׁיל אֶחָד וּמֻתָּר לֶאֱכֹלוֹ בְּעֶרֶב תִּשְׁעָה בְּאָב בַּסְּעוּדָה הַמַּפְסֶקֶת וְאֵין כָּאן מְשׁוּם שְׁנֵי תַּבְשִׁילִין, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְעַיִן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) שֶׁכָּתַב שֶׁאֵין לֶאֱכֹל דָּגִים מִצַּד הַמִּנְהָג כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ וְשָׁכַן הַגְּרָסָא עִקָּר וְכֵן כָּתַב בְּעֶטֶרֶת זְקֵנִים (סי"ב)

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף עַל גַּב דְּהַסַּעַם בְּאִסּוּר בָּשָׂר מְשׁוּם דְּנוֹתֵן טַעַם לְתַבְשִׁיל הַקָּרֵב עִמּוֹ, וְלִאַחַר שִׁשָּׁה יָמִים לֹא מִקְרֵי עוֹד בָּשָׂר לְעִנְיַן קְדֵשִׁים שֶׁהֲרֵי שִׁלְּמִים אֵין נֶאֱכָלִין יוֹתֵר מִשְּׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אַחַת, וְכֵן עוֹפוֹת לֹא הָיוּ קְרֵבִים עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ חוּץ מִתּוֹרִים וּבְנֵי יוֹנָה וְגַם אֵין שִׁמְחָה אֶלָּא בִּבְשַׂר בְּהֵמָה, מִכָּל מָקוֹם נָהֲגוּ לֶאֱסֹר: (ו) **וְדָגִים.** מְשׁוּם דְּאִיכָּא דּוּכְתָּא דְּדָגִים בִּכְלַל בָּשָׂר הוּא כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רי"ז סָעִיף ח', וְעוֹד דְּהוּא עוֹלֶה עַל שֻׁלְחַן מְלָכִים וְשִׂמְחָה הוּא לְאִישׁ בַּאֲכִילָתוֹ [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב)]: (ז) **וְיַיִן מִגּוּתוֹ וְכוּ'.** שֶׁאֵינוֹ חָשׁוּב (ג) וְלֵית בֵּהּ מְשׁוּם שִׂמְחָה: **ג** (ח) **בִּשְׁתֵּי קְדֵרוֹת.** פֵּרוּשׁ, שֶׁאֶחָד בְּלֵילְתּוֹ עָבָה וְאֶחָד בְּלֵילְתּוֹ רַכָּה, אֲבָל אִם שְׁנֵיהֶם בְּשָׁוֶה לְבַשֵּׁל בִּשְׁתֵּי קְדֵרוֹת: (ט) **מִשְּׁנֵי מִינִים.** פֵּרוּשׁ וְאָדָם אֶחָד אֵינוֹ יָכוֹל לֶאֱכֹל תַּבְשִׁיל רְאוּבֵן וְתַבְשִׁיל שִׁמְעוֹן אֶחָד: (י) **שֶׁדַּרְכּוֹ בְּכָךְ.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁרֹב הַפְּעָמִים נוֹתְנִים בְּצָלִים וּבֵיצִים בַּאֲפוּנִים כְּמוֹ שֶׁדַּרְכּוֹ לְטַגֵּן עִמָּה וּבֵיצִים, (ו) אֲבָל דָּגִים אָסוּר לְטַגֵּן בְּבֵיצִים כֵּיוָן שֶׁרֹב הַפְּעָמִים מְבַשְּׁלִין אוֹתָם בְּלֹא בֵּיצִים [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד). וְכֵנָתוֹ (ז) אֶפִלּוּ לְאוֹתָן מְקוֹמוֹת שֶׁלֹּא נָהֲגוּ לֶאֱסֹר בְּסֹתָם דָּגִים]. וּלְבִיבוֹת מְמֻלָּאִים בִּגְבִינָה נִקְרָא שְׁתֵּי תַּבְשִׁילִין (ח) וְכֵן בְּרַייט"ע לְאִקְשִׁי"ן עִם גְּבִינָה, כֵּיוָן דְּרֹב פְּעָמִים אֵין עוֹשִׂין כֵּן הָוֵי שְׁנֵי תַּבְשִׁילִין: (יא) **מִקְרֵי תַּבְשִׁיל לְעִנְיַן זֶה.** דְּאַף דִּלְעִנְיַן בְּשׁוּלֵי עַצְמ"ם אֵין שֵׁם תַּבְשִׁיל עָלָיו, כְּגוֹן חָלָב שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה, לְעִנְיָנֵנוּ אָסוּר, דְּעִקַּר הַסַּעַם שֶׁאָסְרוּ בִּשְׁנֵי תַּבְשִׁילִין (ט) מְשׁוּם דִּבְרִבּוּי תַּבְשִׁילִין יֵשׁ בּוֹ כְּבוֹד וְתַעֲנוּג: (יב) **וְאֵין חִלּוּק בֵּין צָלִי לְמִבְשָׁל.** כְּגוֹן בֵּיצִים צְלוּיִין וּפֵרוֹת צְלוּיִין כֻּלָּן שֵׁם תַּבְשִׁיל עֲלֵיהֶן, וְזֶהוּ שֶׁכָּתַב לְקַמָּה (ס"ד) כְּשֶׁהֵם חַיִּים לְאַפּוּקֵי כְּשֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ אוֹ נִצְלוּ: **ה** (יג) **מְבֻשָּׁלִים בְּתוֹכָם.** שֶׁנִּחְשָׁב כְּתַבְשִׁיל אֶחָד וּמַיְרֵי כְּשֶׁאוֹכְלָן בְּבַת אַחַת. וְדַוְקָא בְּמָקוֹם שֶׁדַּרְכּוֹ לְבַשֵּׁל כָּךְ כָּל הַשָּׁנָה וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף ג', וּבְטוּר כָּתַב עֲדָשִׁים אוֹ בֵּיצִים וְכֵן כָּתַב הַלְּבוּשׁ (ס"ה), וְכֵן הַמִּנְהָג אֲצָלֵנוּ שֶׁאוֹכְלִים בֵּיצִים לְבַד מִשּׁוּם אֲבֵלוּת וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּהַגָּ"ה: (יד) **שֶׁהֵם מַאֲכַל אֲבֵלִים.** וְלֹא יֹאכְלוּ תַּבְשִׁיל אַחַר, וְדִלְא כַּהֲמוֹן עַם שֶׁמִּתְחִלָּה אוֹכְלִין מִין מְבֻשָּׁל וְאַחַר זֶה יוֹשְׁבִין לָאָרֶץ וְאוֹכְלִין בֵּיצִים, (י) דְּאָסוּר, וְכָל שֶׁכֵּן דְּאָסוּר לְהַפְסִיק בֵּינֵיהֶם בִּבְרָכָה הַמָּזוֹן דְּגוֹרֵם בְּרָכָה שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה, וּבְסָעִיף ט' יִבאַר אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בָּזֶה: **ו** (טו) **חַרְבָּה.** וּמִכָּל מָקוֹם אַל יִמְעֹט בְּשִׁעוּר (יא) אֲכִילָתוֹ, אֶלָּא יַעֲשֶׂה בְּאֹפֶן שֶׁיּוּכַל לִסְבֹּל הַתַּעֲנִית וְכֵן בְּשִׁתִּית הַמַּיִם: (טז) **בְּאֵפֶר.** וְאוֹמֵר (יב) זֶהוּ סְעוּדַת תִּשְׁעָה בְּאָב: **ז** (יז) **עַל גַּבֵּי קַרְקַע.** כְּדֵי שֶׁתְּהֵא (יג) הַסְּעוּדָה שְׁפָלָה, וּבְמָקוֹם שֶׁמְּנַהֲגִין לֶאֱכֹל בַּהֶסְבֵּה הָיָה הַהֶכֵּר אִם הָיוּ אוֹכְלִין עַתָּה שֶׁלֹּא בַּהֶסְבֵּה וּלְדִידָן שֶׁכָּל הַשָּׁנָה אוֹכְלִין שֶׁלֹּא בַּהֶסְבֵּה אֵין נִכָּר הַשִּׁפְלוּת אֶלָּא בָּזֶה, (יד) וּמִכָּל מָקוֹם אִם הוּא אָדָם חָלוּשׁ יוּכַל לְהָנִיחַ כַּר תַּחְתָּיו: (יח) **וְאֵין צָרִיךְ לַחֲלֹק.** דְּאֵין אֲבֵלוּת נוֹהֵג עַד הַלַּיְלָה, (טו) וּמִסַּעַם זֶה מֻתָּר לֵישֵׁב אַחַר הַסְּעוּדָה עַל הַסַּפְסָל: **ח** (יט) **יֵשׁ לְזָהֵר**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ב (ג) כֵּן מוּכָח סַנְהֶדְרִין דַּף ע' (ע"א), וְאֵין הַטַּעַם מִשּׁוּם דְּאֵינָנּוּ כָּשֵׁר לְכַתְּחִלָּה לִנְסָכִים, דְּאִם כֵּן הָיָה לָנוּ לְהַתִּיר עַד אַרְבָּעִים יוֹם דְּעַד שְׁעוּר זֶה נִקְרָא יַיִן מִגּוּתוֹ כִּדְאִיתָא בְּרַמְבַּ"ם פֶּרֶק ו' מֵאִסּוּרֵי מִזְבֵּחַ הֲלָכָה ט'; **ג (ז)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים וְכֵן הַסְּכִים הַגְּרַ"א, דִּלְא כִּכְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שו"ת סי' לו) הַמּוּבָא בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה; **(ס)** שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה וּפְשׁוּט: **(ו) וּבְבֵאוּר הַגְּרַ"א מִשְׁמַע שֶׁפּוֹטֵר בְּהַבַּיִת יוֹסֵף, דְּדָג וּבֵיצָה שֶׁעָלָיו שָׁוֶה לַאֲפוּנִים עִם בֵּיצִים דְּמִקַּלִּין: (ז)** יַד אֶפְרַיִם: **(ם)** פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"י) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (דיני ערב ת"ב אות א): **(ט)** פּוֹסְקִים: **ה (י)** חַיֵּי אָדָם (כלל קלד ס"א): **ו (יא)** בְּרִכֵּי יוֹסֵף (סק"ו): **(יב)** יְרוּשָׁלְמִי (פ"ד ה"ו) בְּשֵׁם רַב דְּעָבִיד הָכִי [בֵּית יוֹסֵף (ד"ה גרסינן)]: **ז (יג)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ז): **(יד)** פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ז): **(טו)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah